

УДК 911.3

Маринич К.О.

НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ПІДГОТОВКИ ДО ЄВРО-2012

В статті розглянуто та проаналізовано сучасний стан та основні пріоритетні напрямки розбудови транспортної інфраструктури України за основними видами транспорту в процесі підготовки до футбольного чемпіонату ЄВРО-2012.

In this article the current state and key priorities in development of transport infrastructure of Ukraine by main modes are considered in terms of preparation for football championship EURO-2012.

В статье рассмотрены основные приоритетные направления развития транспортной инфраструктуры Украины и их текущее состояние в условиях подготовки к футбольному чемпионату ЕВРО-2012.

Ключові слова: транспортна інфраструктура, пріоритетні напрямки розвитку, ЄВРО-2012.

Key words: transport infrastructure, key priorities in development, EURO-2012.

Ключевые слова: транспортная инфраструктура, приоритетные направления развития, ЕВРО-2012.

Постановка проблеми. Участь України в проведенні ЄВРО-2012 стала значним рушійним кроком для розвитку її економіки, зокрема внутрішнього ринку та інфраструктури, що має відповідати європейським стандартам та забезпечити найвищий рівень обслуговування чемпіонату, задля створення позитивного іміджу України в світі та утвердження її як

спортивної держави. В даних умовах особливої уваги потребує розвиток транспортно-дорожнього комплексу України, його сучасний стан та готовність обслуговувати спортивну подію міжнародного масштабу.

Метою статті є аналіз транспортної інфраструктури України в світлі проведення Євро-2012, її сучасного стану та пріоритетних напрямків розвитку.

Методологічною базою дослідження є праці Пащенко Ю.Є., Никифорок О.І., Зеркалова Д.В., Яцківського Л.Ю. та інших.

Виклад основного матеріалу. Україна як найбільша за площею держава Європи має розгалужену транспортну систему, з розвиненими автомобільним, залізничним, річковим, морським та повітряним видами транспорту, за допомогою якої вона з'єднана з європейськими державами в напрямках основних трансевропейських транспортних коридорів – Захід – Схід, Балтика – Чорне море. Довжина залізничних колій загального користування становить 23 тис. км, 60% з них електрифіковано, на залізничний транспорт припадає 40% загальних пасажирських перевезень, довжина автомобільних доріг становить майже 170 тис. км, 155 з яких мають тверде покриття, автомобільний транспорт – безперечний лідер пасажирських перевезень (1855 млн. чол. на I півріччя 2010 р.) та вантажних перевезень на невеликі відстані, основні залізничні магістралі: Донбас – Харків – Курськ – Москва, Львів – Краків, Чоп – Прага, Львів – Київ, Харків – Севастополь, Одеса – Львів; автомагістралі: Київ – Чоп, Одеса – Київ – Чернігів, Київ – Харків та ін. В Україні функціонують 30 аеропортів (9 стратегічних), 36 авіакомпаній здійснюють пасажирські перевезення, 18 морських та 12 річкових портів.

Отже, забезпеченість України транспортною мережею та рухомим складом є достатньо високою, проте якість доріг, відсутність відповідного сервісу, транспортна перевантаженість окремих напрямків сполучень, особливо в містах-господарях, невідповідність технічного оснащення транспорту загальноєвропейським стандартам визначають українську транспортну систему як неготову до забезпечення належного рівня обслуговування футбольного чемпіонату Євро-2012. Така ситуація потребує регулювання та відповідних змін в транспортній політиці України в найкоротші терміни.

Відповідно до закону України "Про організацію та проведення фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу в Україні" від 19 квітня 2007 року транспортна інфраструктура визначена одним з пріоритетних напрямків розвитку під час підготовки до чемпіонату, та потребує якісних та структурних змін на залізничному, автомобільному та повітряному транспорті.

Стан підготовки залізничного транспорту України до Євро-2012. Основні напрямки в цій сфері включають реконструкцію існуючих та будівництво нових об'єктів. Так, затверджено техніко-економічне обґрунтування та частково розроблені проект та робоча документація по проекту будівництва до 2012 року II-ої черги пасажирського вокзального

комплексу на станції Дарниця Київського залізничного вузла, що пов'язано з впровадженням швидкісного руху пасажирських поїздів на залізницях України. Реалізований проект дозволить раціонально врегулювати пасажирські потоки та розподілити обслуговування пасажирських та швидкісних поїздів з пасажирською станцією Київ-Пасажирський, що зменшить навантаження на транспортну систему міста і забезпечить сприятливі умови для створення сучасного сервісного центру транспортного обслуговування мешканців Києва та транзитних пасажирів. Також, Міністерством транспорту та зв'язку України затверджений проект збільшення пропускної спроможності вокзалу станції Донецьк втричі (до 50 тис. пасажирів на добу) із розділенням потоків пасажирів дальнього та приміського сполучення, пасажирських та вантажних потоків поїздів по станції, покращенням якості надання послуг пасажиром, забезпеченням повноцінних можливостей для обслуговування осіб з обмеженими фізичними можливостями та створенням додаткових зручностей пасажиром при посадці і висадці з поїздів із забезпеченням їх безпеки.

З початку 2010 року на напрямках впровадження швидкісного руху поїздів Львів – Жмеринка – Київ, Київ – Полтава – Красноград – Лозова – Донецьк ведуться ремонтно-колійні, будівельно-монтажні роботи, та роботи з модернізації пристроїв енергетики.

Задля забезпечення найвищого рівня обслуговування закордонних туристів на залізничному транспорті Укрзалізницею розроблені, затверджені та направлені на залізниці України тематичні плани та програми курсів цільового призначення з навчання професійному спілкуванню іноземними мовами провідників, квиткових касирів, чергових по вокзалу, працівників довідкового бюро; розроблено та впроваджено в експлуатацію систему бронювання та продажу залізничних квитків через мережу Інтернет (АСС «е-Квиток»).

Стан підготовки автомобільного транспорту до ЄВРО-2012. Основними пріоритетними проектами в цій галузі є будівництво та експлуатація Великої кільцевої автомобільної дороги навколо міста Києва та будівництво нової автомобільної дороги Львів - Краковець на умовах концесії. Метою першого проекту є розвантаження від транзитного транспорту найбільшого в Україні транспортного вузла – столиці України міста Києва, розвиток інфраструктури Київської області та приведення до європейського рівня транспортно-експлуатаційного стану міжнародних транспортних коридорів № 3, 9 (Критські) та Європа-Азія (національний) на підходах до міста Києва, в результаті реалізації якого підвищиться пропускна здатність автомобільних доріг на перетині основних транспортних потоків, що проходять через місто Київ, за напрямками Північ – Південь та Захід – Схід та буде забезпечено сполучення між об'єктами транспортного обслуговування під час проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу. Другий проект передбачає будівництво до 2012 р. та подальшу експлуатацію нової автомобільної дороги I категорії в обхід населених пунктів та одночасним

будівництвом північного обходу міста Львова для його розвантаження від транзитного транспорту, що обумовлено підвищеною інтенсивністю руху на існуючій автомобільній дорозі М-10, розбудовою міжнародного транспортного коридору №3 на території України. Нова автомобільна дорога має з'єднати Україну з Польщею через пункт пропуску через державний кордон «Краковець» з пропускною здатністю 5 тисяч вантажних автомобілів на добу.

Стан підготовки повітряного транспорту до ЄВРО-2012. Модернізація головних «повітряних воріт» країни – аеропорту «Бориспіль» до 2012 року передбачає розширення до п'яти терміналів: три міжнародні (діючий «В», нові «F» (побудований) і «D»), а також один внутрішньо український та для VIP-персон. Допоміжним аеропортом у прийомі гостей буде аеропорт «Київ» (Жуляни), на якому буде побудовано новий термінал бізнес-класу. Загалом по реконструкції аеропортів Києва виконано 66% робіт.

Відповідно до проекту реконструкції та модернізації Міжнародного аеропорту «Донецьк», до кінця 2011-го року буде збудовано новий аеровокзальний комплекс та злітно-посадкову смугу. Після оновлення аеропорту стане можливим виконання вимог УЄФА у забезпеченні потоку 3100 пас./год, «Донецьк» стане другим за потужністю аеропортом країни. По реконструкції даного порту виконано 51% робіт.

Розвиток міжнародного аеропорту «Харків» вимагає реконструкції аеродрому, будівництва нового пасажирського терміналу, тимчасового пасажирського терміналу. Загалом виконано 47% від затвердженого графіку робіт, спостерігається випередження графіку.

Оновлення найбільшого авіатранспортного вузла Західної України – Міжнародного аеропорту «Львів» в межах підготовки до чемпіонату передбачає реконструкцію та подовження злітно-посадкової смуги, перону, існуючого терміналу, а також будівництво нового та тимчасового терміналів. Характеризується найбільш критичним рівнем підготовки, спостерігається значне відставання від графіку.

Висновки. Отримання Україною можливості участі в проведенні чемпіонату з футболу міжнародного масштабу стало поштовхом для розвитку транспортної інфраструктури держави, в умовах підготовки до якого впроваджуються активні дії та розробки з боку управлінських структур в транспортній галузі, проте в даному питанні все ще існує ряд проблем, що потребують негайного вирішення. Для забезпечення комплексного обслуговування чемпіонату на високому рівні необхідно вдосконалити не лише існуючу мережу комунікацій а й впровадити належний рівень культури обслуговування на транспорті України. Як конкретні напрямки вдосконалення транспортної інфраструктури можуть бути запропоновані:

- технічне переоснащення рухомого складу транспорту (вагонів поїздів, трамваїв), закупівля нового обладнання;

- створення правового поля для двосторонніх угод стосовно здійснення спільного прикордонного контролю на сухопутному кордоні між Польщею та Україною, створення окремих прикордонних напрямків для людей, які подорожують на підставі безвізового режиму, що має прискорити процедури прикордонного контролю та зробити його гнучкішим;
- вдосконалення «придорожньої» структури сервісу, модернізація автозаправних станцій, наявність на них місць відпочинку, їдалень, магазинів, інформаційних бюро;
- впровадження спеціалізованих курсів іноземних мов для робітників транспорту, пошиття спеціальної уніформи для всього обслуговуючого персоналу для створення позитивного «гостинного» іміджу;
- забезпеченням повноцінних можливостей для обслуговування осіб з обмеженими фізичними можливостями та ін.

1. Яцківський Л.Ю., Зеркалов Д.В. Загальний курс транспорту: Навчальний посібник. – Кн. 1. – К.: Арістей, 2007. – 544 с.

2. <http://www.mintrans.gov.ua>

<http://ukraine2012.gov.ua>